

Pultavan taistelun (v.1709) jälkeen elämä Suomessa oli synkkää. **Suomen historiassa** (ks. K.O. Lindeqvist 1926) kuvaillaan isonvihan aikaa, kuinka maa oli miehitettyä. Kansaa verotettiin, mutta verojen lisäksi vaadittiin jatkuvasti myös monenlaisia lisämaksuja. Venäläiset kasakat ryöstivät mukaansa ihmisiä, joita vietiin aatelisten tiluksille työntekijöiksi tai muualle myytäväksi. Lindeqvist mainitsee suomalaisia myydyin aina Persiaan (nyk. Iran) asti. Monet kuolivat myös Pietarin kaupungin rakennustöissä. Väkivallanteot ja siveellisyysrikokset olivat yleisiä. Osa suomalaisista pakeni Ruotsin puolelle.

Saksalaissyntyinen Ilmajoen kirkkoherra Pärttyli (Bartholdus) Vhael (s.1667) laati Ruotsin Kaarle-kuninkaalle tarkoitetun avunpyynnön, jossa hän vanhaa kalevalaista runomittaa hyödyntäen toivoi kuninkaan helpottavan kansalaisten elämää. Vuodelta 1714 oleva runo kuvaa asiaa seuraavalla tavalla:

Suomen suruisen Cansan
Ynnä Pohjan Peräläisten
Waikia **Walitus-Runo**
Alla waiwan waikkeimman
Wenäjän werisen Miecan
Tygö **Carlen Callihimman**
Ruotzin cuuluisan Kuningan
Että Armonsa awaran
Osotaisi omillensa
Awun-ajan ajattelis
Alimmaisi armahtelis
Suruisesa Suomen Maasa.
Wuonna armon aljettuwa
Tuhanen Seitzemän Sadoin
Kahden Seitzemän siwusa.
Runo Raudalla rakettu
Präntättyinä päälliseksi
Merckelildä mielisuosin. (mt. 338)

(Huom. ed. oleva runo pyrkii noudattamaan Vhaelin kirjoitusasua vahvennuksineen. KaRuSen Trokeemankeli ilmoittaa joissakin säkeissä olevien runojalkojen alkutavuja virheellisiksi.)

Karuselaisille Hyvää Runovuotta 2016!

Raija Mäkelä-Eskola